

deret, & quam primum vincetetur in pugno, quod illi voluptas inferre, nisi fortudo proberet illi vires ad superandas illicebatas; & timor nosmet temeritatem obiciendi hominum confusur ab optimis quibusque confitis avertetur, nisi Christiana virtus nos solidaret contra humanam respectum, qui periculostatim Christiana pietatis est inimicus: ita ut sine fortitudine virtutes omnes efficiant infirma, brevi duratura, parum subfidi, ac reficitur habituere.
Auctor Sermonis in omnia argumenta.

Ratio, quam Tempa fabretada cum nostris habent amibus, comprehendit ex reliquis ceremoniis, que servantur in Consecratione dupliciti hujus generis Templorum, ut digna fiant, in quibus inhabet Deus; sunt autem illuminatio, & benedictio. Tempia illuminantur facibus, que ibi incenduntur, ad innundandum, ibi Sua lumina effundere; & benedictiones, que ibi omnibus in locis sunt, nos docent, ibi nihil esse Non Sanum, & Conferat. Ante madaverentes autem has ceremonias, que non sint Mysterio, consideramus, alibi Principem tenebrarum exercere potestatem, quam in homines haber, illos falsis luminibus seducere, vel densis tenebris excare, que auperior illis cognitiones magis necessarias, ut sua confundant conscientias, atque falutem. Sed in Tempis postquam Deus nos illuminat, & cumulat gratias, & benedictionibus; vult ibi peculiariter nos emittere fulgorem bonorum actionum nostrorum per exempla pietatis, & Religionis universarum terrarum orbem edificantis, ut glorificaret Deus, & nominem suum ibi sit benedictum. Author Sermonum in omnia argumenta.

Quemadmodum cum Sancto Bernardo animadvertisimus, animam nostram fieri Dei Templum, ubi consecratur, per easdem ceremonias, que in Templo dedicantibus servantur, dico ex iam cum eodem Sancto propterea hanc Consecrationem non solum nos debet ab omni ufo profano abhorre, verum etiam quodammodo istem fungi muneribus, que in materialibus templis exercentur, ut vita profusa Christiana, & Sancta ducatur. Hac autem munera ad triplex genus redigenda mihi videntur, qua aptior sum ad nos sanctificandos, & efficiendos Tempia digna Majestate Dei; videbo Sacrificium, quod in his Sanctis locis offeratur oratio, cui potissimum delectata suat; ac tandem Verbum Dei, quod ibi innotescit, & ad quod audientium ex populo consiluit. Hi sunt usus, qui ibi sunt, postquam Tempia dedicata, & Consecrata fuerint; & hi sunt illi, qui bus anima nostra debent devotari quatenus tempora viventia, que Deus Sanctitatis delegit sibi, ut illic inhabet. *Auctor Sermonum in omnia exercitata.*

*Tempia nostra lata sunt, ubi offeretur Deo nova legis
Sacrificium, ut nolitis sitiuti in lege veteri Templum sa-
lonimoni unicuius erat locus, ubi licet offerre Deo Sacri-
ficia: sed Christianus propter Conferationem animq; sua a
Deo factam, offere debet hunc ipsi Deo iuge sui ipsius Sa-
crafficium, & fieri quodammodo Ara, Sacerdos, & Victi-
ma non fecus, ac Templum Dei Videntis. Observe nos,
ut exhibeatis corpora vestra Hostiam viventem, (Rom. 12.) di-
cit idem Apolostol, qui docuit nos esse Dei tempia, quod
ipsum ex ejusdem doctrina configuravit. Sed quoniam est
hoc Sacrificium a nobis faciendum? Non enim omnes Chri-
stiani facti sunt Ministri Domini, non omnes receperunt
potestatem offerendi Sacrificium increuentum Corporis, &
Sanguinis Dei: sed prater quam possint fatem una
cum Sacerdotio immolantes illud offere, omnes alio modo
sunt Sacerdotibus; & nemo est, qui non possit alia Deo, of-
ferre Sacrificia, que illi sunt accepta, & jucunda: quapropter
S. Petrus laudans primos fidèles, illos Reges Sacer-
dotium appellat: *Vos vero genitum eleatum, gens Sicutia, regale
Sacerdotium.* (I. Petr.) Idem.*

Ut Miasmaorum fungamur officio, necesse non est ingredi
in Ecclesiis, neque alia, nisi nominet ipsos, Tempa inven-
toria; tot possumus offere Sacrificia, quod sunt cupiditates,
qui in nostro corde excitantur, & sicuti esse possumus si-
mul Sacerdotes, & victimae, debemus sacrificare Deo omni-
bus summis, & victimis, nos animae nostra facultates. Intelleximus enim illi per si-
dem immundissim et, abrenuntiando luminibus rationis no-
stra, & illi submittendo autoritati verbi Dei; illi offe-
rendum a nobis est integrum voluntatis, ac sensuum no-
strorum holocaustum, omniumque facultatum, illis interdi-
cendo usum eorum omnium, que Dei praeceptis legib[ile]b[us]
adserimus.

adversatur opus est, ut corpus nostrum viventibus hostiis, quotidie mactanda per jugem mortificationem. Cumque omnia opera bona, elemosyna, caritatis proximi, alie-
na, aliisque auctoritates sacrificii nomine in scriptura vocentur; Christiano deesse non possunt victimae quas offerat Deo, non
seculis ad tempora, quoniam utrumque inventum in sacrificio;
& quoniam in omni sacrificio opus est, ut adit quadam
Species mortis, aquae destructionis victimae, Christianus fa-
cit sacrificium suum ipsis, ex quo vult vitam fandam
ducere legi, & Evangelici placitis non abnormem.
Eccliesia ab
Ibla confe-
derata
variorum fu-
stultuosa.

Si functio haec, cui tempula destinata sunt, est ita sancta, non minus sancta est altera; nempe oratio; quippe que ille ad haec potissimum sicut instituta: *Domus mea, dominus ora-destina*

madmodum lapides, atque clementa, unde hoc templum ad dicatum est; antea neutra erant per se, ut ex istis fieret Palatium, vel templum; sed per Pontificis confirmationem, ab omni usu communis fabulata fuere; ita nos qui antequam iactro baptismis estimatis regenerari, eramus sub dominis potestate, mundi mancipia, vasa ire, & a Deo alieni, cum modo consecrati fuerimus Deo ejusque cultui, ac servitio destinata, quatenus tempia illius, caveamus, ne per vitam proflus mundanum illa polluamus. Quod scilicet, quia sacrilegium nos patratre credemus, si in Ecclesiasticis actionem aliquam non factis detorcam ad misericordiam. Velut olim Balbus, si fuimus auditi facra supercelluli in impunitatis convivio? Alterum miseri-

DE INDULGENTIIS, ET JUBILÆO.

M O N I T U M.

Sis non est; sicut filium Dei Ecclesie sue, videlicet Apostolis, eorumque successoribus, ac principis Ministeris constitutis porestatem dimittendi peccata, quorunque, & quantumcumque fuerint: sed per pulsionem nobis etiam esse debet. Salvatoris misericordiam sepe extendit etiam ad remittendas penas peccatis nostris debitas, postquam illa nobis condonavit quad noscam, & culpam per Sacramentum Penitentie; quod vocatur Indulgenciam, & Jubileum pro varietate temporum, occupacionum, rationum, & confusione, que habentur a summis Pontificibus, & ab Episcopis tempora terminos potestatis, quam reiperunt, & quos agnoscit Ecclesia.

De hoc argumento loquentes non absolvimus, que a nobis dicta fuerant Toto secundo Bibliotheca nostra Concionatorium; neque attingemus disputationes, turbas, easdemque heresis, que dubius posteriorum facultas oborte sunt per occasione Indaginatur, sed verba facientes tantum de insinuabilis beneficio Dei erga Ecclesiam suam concedentes hunc talen potestatem. Latinus loquens de modico prelio, in quo a plerisque fideliobs habetur tantum hoc bonum, cuius contemptus cogit sepe Summos Pontifices, ut illud revocarentur. Perun quacumque sit fideliuum bac in negligenti, ipsi oblate occasione ueni debemus, ut modico sumptu divine politie in hac vita satisfacimus pro peccatis, que in altera mortale expandi erunt gravissimis suppliciis in plures annos, & secula fortasse permaniori. Preterea conabimur excitare vigilansiam fideliuum, ne inuidem sibi reddant thesaurum adeo pretiosum, sed illum in eum uiron convertant, quem caput Ecclesiae, cum nobis adlargi, effusione concedens.

DE INDULGENTIIS, ET JUBILÆO.

Hec semper fuit catholicorum fides, Dei filium Ecclesie sume contulisse potestatem solvendi peccatorum paientem non folum a vinculis peccatorum per merita Passioni J. C. quæ illi applicantur in Pœnitentia Sacramento, verum etiam a vinculis peccati, quam subiitrus est in hac, vel in altera vita; ut divina satisfacie justitia propter peccata ab illo post baptismum commissa. Hoc Indulgenter vocatur, neque conferunt unquam nisi plene satisfiat Deo per infinitum premium Passiōnem Filii ipsius, quod illi offertur ad hujus debiti dissolūtionem. Hinc S. Paulus ad Corinθiorum preses incepito illi quem ex Ecclesiis communione ejecerat, remisit reliquam pars partem, quantum pro seclere perlaturus erat; & Episcopi primorum saeculorum pacem largiebantur Apóstolis, eosque cum Ecclesia reconciliabit coarctantes tempus Canonice pœnitentia per intercessionem Martyrum, & in gratiam paupertatum eorumdem, que cum illis Salvatoris Mundi permixta, coram Deo protinus efficiēbantur. Ex libro Arianini. T. I.

prosternere efficiebantur. Ex his post Anacirini, T. 1.
Ufus Indolentiarum, qui semper viguit in Ecclesia post
persecutiones, probatus fuit non solum ab antiquis Pontificibus, veluti S. Gregorio ex animadversione Dini Thome,
& Leone III. verum etiam a Concilii Nicano, Ancyrano,
& Laodicensi: a Claromontano: & quo inquit duxerunt indul-
gentiam pro iis qui Sacra Militia nomen dabant: nec non
a Lateranensi, Lugdunensi, Viennensi, & Confantinensi.
Clemens VI. in Decretali, vel Constitutione sua, quam
generatim tota adoptavit Ecclesia, exponens hoc fidei dog-
ma, dicit J. C. reliquiae nobis infinitum meritorum therau-
rum, & superfluentibus Passionis sua sanctificationis, merita
Sanctissimae Virginis, quae ipsim fuit innocentia. &
Sandorom, qui penitentiis ultra suscepit, atque Martyrio,
abunde satisficerunt peccatis, quas pro peccatis sibi per
Ponentia Sacramentum remissi meriti fuerint. Præterea
Patiens Ecclesiæ, ac summos præserium Pontifices, qui su-
premi sunt hius tertiæ dispensationes per clavum por-
tarem post illam applicare viventibus, atque defunctis or-

modum suffragii, ad eos liberandos ab oneris iporum, offertes Deo thesaum hunc, quod satisfacie posse hunc debito. *Idem.*

¶ Patendum est tamen, quemadmodum sanctissimi quibuslibet rebus, optime instituti hominum abut- potest ne-
quitia, obrepulse gratiarum abusus in distributionem Ecclesie-
ficarum harum gratiarum, vel Indulgenciarum. Et fane S.
Cyprianus saepe de hoc abuso conqueritur seu quod Marty-
res indiscretè tradersent passim omnibus indiscretimatum pec-
catoribus Epistolas suas, seu Episcopi nimis faciles, vel ni-
mis celester illis huicmodi Indulgencias concedenter, seu
ipisi eis sicut Sacerdotes simplices sibi hanc vindicarent autorita-
ritatem impendiunt Indulgencias, que non nisi per Episcopos

Houdry Bibl. Com. Theol. de Myster. Tom. V,

effectus misericordia, & bonitatis sua permittentes, ut vos ipsi a vobis criminum vestrum poenas experietur; sed per talonem misericordiam vos dispensare, si hujusmodi severitatis, atque austerioritatis, que vobis horrorem iniecit. Aperi- tis vobis thestatum meritorum suorum, & Sanguinis ful- balmeum, ut alterum vobis baptismum suppediter: brevi- om fact, & ad paucos redit dies diuturnitas poena- rum, quas meriti estis; video, adeo parum exigunt a vobis, innoxibilites sitis, si adeo propria occasione uti detri- catis. Negabitis ne parum illud conferte, quod pesit a vobis, & quod ipsi conferre debetis, ut incomparabili hoc Dei beneficio perficiamini? Non ita, & certo scio vos sapientiori usus confito; quale est fideliter is perfungendi conditionibus, quibus adiecta sunt hujusmodi indulgentiae, ne culpa vestra tantum haec gratia primumveni: *Idem*.

Allia quoque percipiunt utilitas ex Indulgencie, vel Jubilatio, propter quam illas compendiarum fatisfactionem appetello: neque enim item fulorem interierit et, atque perfectior; verum etiam minori temporis spatio peragitur. Nam quamvis peccatum fape unico, momento patetur, non tamen illius nequitimus esse tantum, ut peccatorem penitentiam aterritat subiicit; & quamvis in Penitentie Sacramento poena mutetur, & pro illis, quae erat eterna, Deus non diuturne fatisfactione poena adquiescat, quam fervor noster ad brevius temporis intervallo redigere poset: tamecum si penitentia diuturnitas parum est, si cum suppliciorum aternitate comparetur, quam usum dumtaxat mortale peccatum mereatur, non est adeo levis, ut iuxta rationem, quia ples-
rue hujus temporis peccatores agunt penitentiam, illis gravis, ac molesta videri debeat. Legere fatus est antiquis Ca-
hones, ut intelligamus in primitiva Ecclesia exigi confusione annos octo, & decem penitentie pro peccatis quibusdam, pro quibus austerioribus quicunque Confessoris imponeret aliquot abstinencia, aliarumque austeriorum hebdomadas. Quid igitur lucrum fit per Jubilium, atque Indulgencias? Poenam peccatis nostris debitam faciunt breviores: *Compendiarum pars*; quo nomine a Sancto quodam Doctore apellatur. Brevi per salvimus, quod fortale toto hoc vite tempore vix elemus perficiuntur, & quod coegerit, ut in altera plurius annorum spatio disolveneremus. Et haec post illam ratio est propter quam intiuimus Ecclesia suum Indulgenciarum, ut docemur a S. Cypriano, & ab antiquissimis Patribus, in foce Nicenio Concilio. Hoc fatus est ad coarguendos maleficios hereticos, qui hoc diffundunt, & tenent hanc illam conuentudinem ab Ecclesia super inventam, aequa ante seculum octavum Ignatom. Scendum ergo est, cum prius adhuc christianum fervor vigenter, peccatoribus imponat confusione in criminis fatisfactione penas, & diuturnitatem, & quibusdam, quae hodie fieri confuverunt, graviores; sed ubi perfections infurexerunt, & penitentes christiani confirmandi fuerunt contra mortis terrorem, ac vim tormentorum in iugis periculis poniti, ut in carcere truderentur, & raparentur ad supplicia. Ecclesia in coram gratiam nonnihil de priori fave-
ritate remitti, & Indulgencie viam arripuit condonans reliquias penitarum, quia per Cannos erant inflata, & illos admittens in partem factorum Mysteriorum, quibus carebant tempore publica penitentia, ut ad martyrium subeundum foriores, & alacriores efficerentur. *Auctor Sermonum in omnia argumenta.*

Verum est, auditores, ab Ecclesia Preuentiam semper alterum baptismum huius vocaram; hoc enim nomen melius exprimit eam naturam, atque effectus; tandem enim si baptisimus est prima christiani regeneratione, penitentia est secunda nativitas, que canem divinam vitam, quam per rectos aliquod peccatum amiseramus, restituui. Utramque debet omnia nostra delicta, easque abluit in Sanguine salvatoris: & verbo, hoc inter utrumque ratio intercedit, ut vicim alterum anterior nomen mutuerint, & baptisimus nonnunquam Penitentia, & Penitentia ipsa alter, novusque baptisimus dicitur: unde heretici pergit, arripiunt antea utrumque confundendi. Verum tanta sit qualitas inter illos similitudinis ratio, hoc tamen semper est scientiae discrimen, quod minime laet; alterum videlicet baptisimum esse iustitia, & severitas, alterum vero dulcedinis, & misericordia. Sed in Jubilo, quem vocare possum Indulgentia baptisimum, si futurum quadam utriusque temperamentum, & quid medium inter extrema: Non deest Penitentia, & aliquod severitatis admisceret, efficit enim, ut aliqua penalia opera hant, jejunare, orare, eleemosynas ergare, quae omnes sunt conditiones, sub quibus conceditur jubilus: Sed adeo etiam non modicum facilitatis, & efficacia baptisimi: quandoquidem remittit omnia peccata nostris peccatis debitam: neque satisfactionum nostrorum meritis innititur scelerum nostrorum venia, sed meritis salvatoris, qui tam vobislibet eterno Patri tuo pretium infinitum, & toto Cœlo magno debitis nostris: quo supererit sibi his satisfactionibus vel ut ita locutus, quod supererit ex his satisfactionibus, ut etiam

*ad modum, quod super ea ex non pretio operabatur, et
velut publicus fundus, & the auras inexhaustus, qui tempore
fuis erit perolvendus hinc debitis, & quantumvis immensa
 fuerint. Autem sermonum in omnia argumenta, non sicut illi
 ostendit. Inde vero Dei niter inter iurisdictio, iustitiae sue iura rela-*

Dous 'mife,
ricordiam
uam remit-
ens de fore
usitiz sus
t. Indulgè-
dit.

gloriam nobis procurandam, & christiana intereste prudentie sancte huiusmodi consuetudines amplecti, usum persimilis hisce seculis futuras intepuerit novissime

tie luctans nojimodis coniecturatis amplexi, utriusque
& ad mortem usque penitentiam producere. Verum
cum constet optimis etiam actionibus nostris sexenta vita
admirisci, & nature nostrae fragilitatem quotidie sanctifi-
cium quemque in plures lapsus impellere; certum quo-
que est pacificos christianos per solum penitentiariam,
& bonorum operum usum omnino Purgatorii penas evita-
re; & necessario constandum est, preter vitam peniten-
tiam, quae esse debet bonorum christianorum vitam, nullum
utias esse consilium ad vires alterius penas prevertendas,
quam curam utendi opibus Ecclesie, & sedulitatem lucran-
tis impeditam novissimis dies. Et hoc
retinet amplius auferitatem veterum penitentiariorum atque
satisfactionis debitam iustitia. Dei: ita ut oportuerit
magis quam antea Ecclesie thesauros aperire, & liberalius
spirituales Ecclesie seditus erogare, ut hac arte populus
christianus facilius alliceretur ad religionis exercititia, &
ex-
citaret modo quidem ad Sacramentorum frequentiam,
modo ad festorum dierum celebrationem, modo ad colen-
das Sanctorum reliquias, modo ad heres execrandas,
nonnunquam ad preces pro defunctis fundandas &c. cum
sce lucrandi indulgentias. *Auctor recte.*

Sacerdotis ab soluto nos quidem liberat a peccato quad poenam; nos in gratiam, & Dei amicitiam restituit, nos ab aeternis penas obligatione expedit: sed nos constitutis debitoris divini Iustitie poenarum temporalium, quibus omnino satisfaciendum est nobis vel in hac, vel in altera vita, nisi per Indulgentiam lucrum ille nobis fuerit dimis- fia. Indulgentia, que respicit solum temporalia poenam, in quam per peccatum incidimus, supponit eadem peccata nobis jam remissa sunt quoad novam per Sacerdotis absolutionem, & illam remittere poenam hujus debitum vel ex ase, vel saltem ex aliqua parte. Unde inferendum est, quis Indulgentias lucratis jugiter vacant, perirent exercere commercium; etenim preter magnum meritorum acer- vum, qui pro Celo conseritur, adimplendo opera, que prescripta sunt, ut hoc favore fruuntur, in eum statum adducuntur, in quo vel nihil, vel certe parum illis super Purgatorii flammis expanduntur. *Idem.*

Duo sunt Indulgentiarum genera, quarum alia plenaria vo- cantur Indulgentia, alia Jubilus, quae tam eti si substantia perfecta sunt unum, & idem Indulgentia alia est, per quam tamen remitterit poena secundum Dei iudicium solvenda in Purgatorio pro omnibus peccatis; alia, per quam pars solum poena hujus remittatur. Verum est, Jubilum quad veniat, nil concedens maius plenaria Indulgentia: nichilominus passim aliquot habet gratias, & privilegia non mediocris momenti, veluti cum agitur de eligendo Confessori, qui valeat ab omnibus referatis absolvere, mutare vota, & alia id genus similia. Sunt etiam publica causa, que Jubilatum praecedunt, & qua in aliis Indulgentiis non inventuriunt. Pro Indulgentiis vero annorum centum, vel mille, quas summus largitus Pontifices, intelligendam est, tantum poena dimitti per applicatio- nem meritorum, & satisfactionis Christi Domini, quantum dimidium sufficeret per poenitentias olim per S. Canones institutas, cum Ecclesia metebat, poenas alterius aetatis ad durationem penitentiae, quia in praesenti vita suffit peragenda. *Idem.*

Qui lucrari cupunt indulgentias ab Ecclesia concessas, esse debent in statu gratiae, & exequi ea quicunque in Bullo præscripta sunt. Debent, inquam, esse in statu gratiae, & sine peccato. Verum est tamen, indulgentias, ut diximus, non remittere culpam contra Deum commissam, sed penam dumtaxat, quæ refat vel in hac, vel in altera vita per solvenda. Auctori reformati dicunt, cum Deus remittit peccatum, remittere etiam penam peccato debitam, atque ut omnino simus innocentes pena, fatis est in gratiam redire, & cum contra doceat catholica Ecclesia, ubi peccatum delictum est, non semper & penam esse deletant; sed ut plurimum, & passim cum Deus in gratiam recipit, misericordia quidem illius deinceps culpam, sed iustitiam sibi reverare ponam; unde deinceps culpam, sed iustitiam sibi reverare ponam; unde deinceps, sicut fucuti per contritionem & confessionem satisfaciens Dei misericordia; ita per satisfaciendum tenemur iustitiam mulceri iudicium: si enim pena peccato debita funderit cum ipso peccato dimittitur; cum obnoxii sumus tot morbis, atque mortalitatibus, quandoquidem pascutum nobis in baptismō condonatum est? Cur Deus cum Moyis resipiscit erratum, quod ad aquas contradictionis commiserat, prohibuit, ne in terram promilliam regredieretur? Cur delecto crimen Davidis, ille tot orbatus fuit calamitatis ad peccati ejusdem expiationem? Inferendum est igitur, ubi crimen delictum est, non semper & penam suam deletant, & per reconciliationem cogitandum esse, de satisfactione divina justitia tribuenda: idque semper.

Potestas, & auctoritas dispensandi thesaurum meritorum, & satisfaciacionum J. C., & Sanctorum in Catholica tantum Ecclesia inventur; quandoquidem Indulgientiarum fundatum est communio Sanctorum, quæ est in Ecclesia Catholica; verum si in tona Republica potestas est impendens, & distribuenda bona communia: cur J. C. Salvator noster qui Ecclesie suæ, atque Episcopis ejus reliquit potestas, ut invenerit auctoritas dispensandi thesaurum meritorum, & satisfaciacionum J. C. fine quo nihil est meritorum, aut satisfactorium in terris. Ratio autem satisfaciendi iustitia Dei omnium facilima, ebonus utsus Indulgientiarum, per quas J. C. satisfactiones, quæ plerumque nobis applicantur per Sacramenta, nobis præter ordinem communicantur ab illo, qui habet facultatem eas nobis largiendam tamquam promis condit thesaurum Ecclesie; quod Indul-

statim dispensandi sua merita, atque satisficationes proze-
dimpione, & absolutione peccata aeterna per Sacramenta,
etiam in gratiam inimicorum suorum, simili pacto non po-
tuit relinquere facultatem dispensandi eadem merita, &
satisficationis in gratiam amicorum suorum pro remissione pe-
ccata temporalis, quae illius esse potest reliqua? Tora hacte do-
ctrina innititur verbis illius, eti potest reliqua? Tora hacte do-
ctrina innititur verbis illius nostri, cum ait: *quidquid levioris super terram, erit ligatum & in Celo, & quidquid sol-
veris super terram, in Celo quoque solvitur sit.* (Marth. 18.
20.) Sed peccata solvuntur, & dimittuntur celeri-
ter, ubi dimittitur peccata, que post culpe dimensionem fu-
petetur dimittenda. Ita loquitur David: *Amplius lava me
Domine ab iniuris tua.* (Psal. 50.) Hinc liquet Indul-
gentiarum solum in Ecclesia catholica esse veritatisimum,
qui cum se faverint persecutiones; plures christiani, qui in
grave aliquod crimen lapsi erant, cujuscumque tandem ge-
neris essent, cum vellent cum Deo in gratiam redire, con-
veniebant Martires, qui in carceribus detinebantur, ut ab
illis aliquam obtinerent epistolam ad Episcopos, & Praefatos
Ecclesias, qui crimina dimitebant, ac poenam, fin minus to-
tam, ex parte falso condonabant; unde ora est confiue-
tudo, non fecus ac potestas minuendi, ac temperando peccatas
injunctus, prout penitentes magis contriti, & ferventiores
vidabantur. *Item*

videbantur. Idem.
Confat: Indulgencias non esse in Ecclesia catholica recentes: cum enim initium duxerint a zo Apolitorum, de seculo in seculum usque ad hac tempora pervenerunt. Verum est non semper adeo frequentes, & amplas suisse, quales novissimis eamdem cum Ecclesia antiquitatem habent, quamvis, quod Paulus illis ulti est cum incipio Corinthiaco; quod fatis non runte erudit: probarent remissiones, quas Martyres peccatoribus largiebantur etiam etiam pro penitentia, quas divina Iustitia debebant; nam Sancto Cypriano teste penitentes a Martyribus Hauri. Bibl. Com. Thol. de Myster. Tom. V.

*Qua in fo-
fferat Ju-
læus, a
enariaIn-
telligentia.*

Errore
quos Pro-
testantes
falso catho-
licis expre-
sent.

**Indulgen-
iarum an-
iquitas
probatur.**

javabantur in peccatorum suorum apud Deum satisfactio-
nem. Afferrem Divi Thomae autoritatem aferentes a S.
Gregorio constitutas suis Rome indulgentias Stationes;
videlicet annis dedide indulgentias annorum septem illis,
qui hafce visitarent Ecclesias; quemadmodum ilius succe-
sores deinceps plenariam concenserunt indulgentiam illis, qui
hoc pietatis officio perfungerentur. Videat, auditores, quantum
post hoc Concilium Tridentinum juris alterat usum indul-
gentiarum a primis Ecclesiis temporibus initium duxile, &
utrum verum sit S. Gregorii abo viguisse. *Ibidem.*

ad legem velut in S. Gregorio ayo viginti. *Idem.*
Non repeat hoc in quo locum S. Paulus se gesserit
in incelsio Corinthio, quandoquidem alibi de illo verba
feci; fatis erit mihi proferre deinceps testimonia S. Cy-
priani, ac Tertulliani de remissione, quam largiebantur
Episcopi per intercessionem Martyrum. Tertullianus in li-
bro, quem scribit ad Martyres, Indulgentiam, quam in eo-
rum gratiam concedebatur *Prope vocat, perfectam, & san-*
ctam confessionem; monet Martyres, ut diligenterne ca-
veant pro quibus intercedunt. Animadvertiscum est tamen,
cum Tertullianus in hac enim lapsus fuisse, negare incipie
id, cui anteas fuerat affensus: videlicet ut non licere Indul-
gentias erga eos, pro quibus Martyres intercedebant. Ter-
tio, & quartu sculo habemus antiqua Concilia cum Ecclae-
sica, tum Provincialia, in quibus indulgentias concedentur
Pontificibus secundum iudicium, & prudentiam Episcoporum,
& in primo Concilio Niceno, postquam Paries con-
stituerunt annos pontificis secundum magnitudinem cri-
minum, de quibus tunc quæsto habebatur: Concilium ad-
didit, Episcopum uti potius humanitatem, videlicet indulgen-
tias erga illos, qui ferio pontificiam susterint amplexi. Se-
culo V., & VI. S. Gregorius Magnus largitus est Indulgen-
tias visitantibus Urbis Romanae Stationes, quemadmodum S.
Thomas, & Guillelmus Antifloodensis tellantur. Septimo,
& octavo factu S. Leo Papa plures concilii Indulgentias
Ecclesiis Germania, & Gallia, ut scribit Ludgerus ad S. Viri-
bertum, in secundo Surii Tomo. Papa Sergius, cui nomen
Junius tenebat S. Petri Sedem anno 834, quo concevit In-
dugentiam trium annorum, ac trium quadrageneriarum visitan-
tibus Roma templum S. Martini ad Montes die festo
ejusdem Ecclesie. At probabile non est Leonem III. vel
Sergium II. vel Gregorium I. sanctissimos viros reverere
voluisse tanti momenti consenseremus, quia nullus in E-

Volute tanti momenti confutuelidem, cuius nullum in Ecclesia existisset exemplum. Summi Pontifices, & generalis Concilii variis in occasiōibus varias concilierunt indulgentias, ut iūnis legerē et apud Petrum Cotom, aliquoē, quos recentē longi opere esset, atque laboris. Ad hanc veritatem confirmandam edidit tantummodo possumus miracula, que S. Bernardus operatus est, predicans pluribus in locis indulgentias, quas Eugenius Papa concessit alii, qui feso conseruantes ad Jerofolyma, terraque Sancte acquisitionem, & preterea revelationes S. Birgita factas, a Concilio Basiliensi ad examen vocatas, & approbatas, ubi legitimam Sanctam hanc Mulierem divinitus certiorum factam iūsive magistrorum indulgentiarum, quae sunt in Urbe-Roma : *Auctores recessus.*

In Jubile, vel Indulgencie sic admirabile temperamento Justitiae, & misericordia Dei, & nuper vidimus, quod modo potiorem partem illius vindicavit misericordia; finis omnes omnem: sed fio nobis assentamus esse partes justitia adversus nosmet ipsos; & si ille nobis remittit maxima, Penitentia severitatem, nobis alacriter adimplendum esse quod reliquum est, & absoluto necessarium est ad obtinendum effectum Jubil. Profecto quam maximis interiectis nihil deridere ex iis, quia nobis praestanda sunt, cum Deus ipse totum, quod in ipso erat, impleverit; & si attulerimus omnes illas dispositiones quas postulat, ut incomparabilis hoc beneficio perficiamur, afferre adhuc locum superferre verum, sinceraque penitentiam. En autem quomodo Penitentia, ut bene notis, duplice ratione considerari potest, vel quatenus Sacramentum, vel quatenus virtus. Sed utrumque requiritur tamquam necessaria conditio, ut Indulgentiarum, & Jubilii gratia perficiamur. Author Sermonum in omnia argumenta.

Cat. Sacra-
mentorum
penitentia-
liarum
ad lucrat.
Indulgencie
requiratur. Ponitentia Sacramentum necessarium est ad Indulgencias
lucrandas; itaque videlicus hoc semper praesupponi, quoniam
remissio penarum peccatis nostris debitur tantum illis tantum
conceditur, qui iam confecti sunt veniam noxæ, quantum
estates repetitum est. Etenim per Sacramentum Confessionis,
peccati culpa, si mortalis fuerit, vulgo dimittitur, & quan-
tumvis parum de cetero exigatur, nemo sefat hac in inevi-
tabili conditione potest eximere. Jam nostis hujus rei dif-
ficultates, etenim quantumvis Indulgencias, vel Jubilias fe-
re extendar in partem hanc, facultatem tribuis peccata fu-
confundi Sacerdoti culibet approbat, & cuivis Confessio-
ne potestate omne criminis genus dimittendi, omnes
censuras auferendam, a votis particularibus absolvendi, vel in
alia bona opera convertendam, aliaque permittat lenientiam,
quæ non semper in communis confessionibus inveniuntur;
tamén semper necesse est verum, sincerumque dolorem con-
cipere; aliquin cum nullum Sacramentum, satisfaccio, &
poena peccato debita non dimittitur, qui tamen propositum
est Indulgientiarum, vel Jubilai effectus. Præterea opus est,

rgumentum Summi Pastoris cura, & zelo dignissimum, quatenus ratio est inter hac media, ac tantos effectus? Oratione ad horum quadrantem producta Dei Iustitia exortetur it, quod Sancti nonnisi plurimorum annorum lacrimis, & vite totius auferituribus obtinuerunt? Ecce auditores mei robur propositis difficultatis, que plurimorum foveat incredulitatem, ubi agitur de Indulgentiis. Fauter illi in unum Pontificis non deesse illarum distribuendorum potest; sed aeternum contra afferimus abutum declamant. His agitur respondeo, id genus homines fallaci zelo praecoccupari, & perfetta eis rei, de qua agitur, cognitione esse debet conjunctus. Ecclesia sua habet indigentias, & necessitates, nemus negat; Bella licentiam creant, & mala iurentia: illam intulere facient, & infantes referunt progressus; hereseflirgunt, & fides debilitas venientis illi, qui penitentiam agit, qui bona opera operatur, & approbat, atque acceptas habere Martyrum postulationes, & quidquid in eorum gratiam a Sacerdotibus concessum fuisset? Verba haec palam ostendunt; Martyres confavisse petere ab Ecclesia remissionem penarum debitatarum peccatoribus penitentibus, & Ecclesiam nonnunquam ratas habuisse petitiones eorum, & supplicies eorumdem libellis fabricis. Hoc autem non placuit Tertulliano, in libro de Pudicitia, ubi postquam locutus est de remissione penarum per J. C. exprobavit Ecclesiam, a qua jam recesserat, quod *Martyris suis hanc concessisse postularem*. Verum cum Ecclesia habeat potestatem imponeendi noscas Canonicas, cum non habeat etiam illis afferendas? quodquidem ratio evicit alteram cum altera pecuniariori pax est conjunctio. Ex libro, cui titulus: *Principia fidei capitulo Cardinalis de Richelieu.*

et res rerum progressus, hereticis inimicorum, & hæres debilitat. Sceleris augentur, & in terram Cælestia detrahunt flammæ. De his avertendis agitur, ut procilla fuganda, descendenda divina Justitia, & de Cælestibus beneficitionibus in omnem christianitatem promerendas. Causa haec nunquidatis magna, & gravis non est? Non est efficiens sancta præuentio? De hoc dubitas? Verum queris medium cum hoc deo nobilis sine proportionem? Ecce illam. Ad tantum hoc bonum obtinendum, ubi de toto christianitatis pace, accenso agitur; opus est proculdubio multis precibus, jejuniis mululis, pluriimis elemosynis, plurimisq[ue] pri operibus, & obtinientiis ad mulcedamnum munis frumentum; & obtinendum magnum illud bonus, quod petitur, & eni[us] flagitatur. Sed afero hac omnia a nobis obtineri non posse illis tutoribus, atque certioribus quam per eam rationem, ratiæ conditions, sub quibus Indulgencia vel Jubilatio ponuntur: Hic nosa est totius difficultatis: diligenter attende. Condeo igitur Auditores, id, quod quisque singulatim ad id confer, modicum else: sed quod faciunt simul omnes Christiani omnia Urbiuum, & omnium regionum, magnum est aliquid; cumque maxima qualibet lumini coelectant ex multitudine plurimorum rivulorum in ea confluens: ita multitudo jejuniorum, precum, elemosynarum, quæ his Sanctis temporibus sunt, efficiunt acervum, & congeriem quamdam bonorum operum aptam ad cohíbendam iram Dei, & ad satisfaciendum Justitiam illius. Omnes hec communiones in eundem finem conficiantur; omnesq[ue] pre-
cepta ipsa: Præcepta p[ro]p[ter] capitulo Cardinale de Rebellen.

Si dicis penas Canonicas, quæ ab Ecclesia remittebantur, impositas non suffit ad perfervendum id, cujus nostra peccata non debitos constitutum coram Deo, sed tantum ad satisfaciendum Ecclesie per peccati scandalum leste; dannari ratione, ac testimonio Patrum, & confessione illorum etiam, qui Ecclesia fensi adverterantur. Dico primum te damnari ratione, eo quod satisfactiones, que imponebantur, non solum propter publica delicta, ex quibus scandalum ad Ecclesiam pertingeret, verum etiam ad illa, que ipsa non noverat, propter delicta occulta, quemadmodum S. Cyprianus testatur. Hinc sequitur, prenam, quæ in Indulgencia formam remittebatur, præscriptam suffit, ut Deo satisficeret, & non solum populo. Ad hanc prenam, quæ præscripta fuerant, & que remittebantur, nonnunquam iam, & secrete adimpliebantur, ut doceat Genadius. Nonnunquam imponebantur propter levia peccata, teste codem S. Cypriano; & imponebantur ad iram Dei malevolentiam per penitentiam, & veniam eo facilis obtinendam, quo difficilius nobis fieret parceremus. Tertullianus ait, ne peccatorum punio reservaretur in hac; hoc est in alteram vitam, S. Augustinus inquit. Omnes id genus considerationes locum non habent in satisfactionibus illis, quæ solum siebant habita Ecclesia ratione: quoniam imponebantur propter secreta peccata, non propter leves noxias, & siebant secrete. Quapropter penas impositas non solum erant ut Ecclesia satisficeret, sed Deo, qui Iusfas fuerat. *Idem.*

communione in causa mensurabiliorum; omnes ut pre-
sumus simili jure ibant habent obiectum, & haec penitentia
in eundem scopum colligunt. Non ambigendum ergo est,
quoniam maxima habeant vim ad obtinendum quidquid
per hac omnia impetrare conatur; quam si centum, et
mille p[er] vii dies, nocteque in iugis oratione penitentia
teneantur. Nunquid eleemosynae tot myriadam, majoras aut[em], argen-
tinas vix contulerint, quam si viginti, vel triginta universa
bona sua pauperibus erogarent? Hoc alia in occasione di-
cebat Tertullianus loquens de fidibus, qui in unum con-
gregabantur, & precessus colligebant, ut quandam veluti
violentie speciem inferrent divina misericordia; *Cotinus in*
eum, & in congregationem, ut quasi manu facta, misericordiam
ambiant et orantes. Haec arte Nivitius usi sunt ad iram Dei
detestandam, qui aliquo Urbem illam subvertitur. Summi, &
imi, Principes, & privati induit ciliicis, ac cinere cap-
ut adspicunt habentes jejunis, & gemitis pro omnibus
obtinuerunt; quod singuli fortasse, pro se quisque, non ob-
tinuerint. *Auctor Sermonum in etona argumenta.*

Ut omnes simul christiani in corpus unum congenerentur, & fieret acervus harum singularium latisfactionum, opus erat, ut singuli propria utilitate compellerentur; bonum quippe, quod generatum pertinet ad omnes, non ita propones tangit, ut whemester nos moveat. Quid autem homines magis movere potest, quam promittere singulari propriorum debitorum veniam? Justitia, que æqualitatem postulat, sed non potest, ubi in communi faciat; per hoc fit postulata, & præterea compensatio aliena tunc copia, cum inopie; præterquam quod non diffidemus Deum magis coli conversione hereticorum, & infidelium, Ecclesie pace, religionis incremento, & frequenti bonorum operum praxi; quam si peccatores aliqui in hac, vel in altera vita extrema cum severitate expiarent patræ flagitia. Quoniam alterum quidem publicum bonum est, tendem ad ipsius religionis incolumentem, alterum vero præsumum tantummodo bonum est. Hic igitur thesaurus melius nequit impendi; finis equior esse non potest; non urgenter necessitas, non utius utilior, neque melius consuli potest Justitia Dei, quam in hac indulgentiarum, & jubilium cum eisdem misericordie confusu *Anterior Sermonum in omnia argumenta.*
Quod pertinet ad virtutem, ac potestatem Indulgentiarum,

Quod pertinet ad virtutem, ac potestatem indulgentiarum, qua sita est in remittenda peccati pena per meritum Iesu Christi, & Sanctorum, cur iniquo fertis animo Ecclesiam hoc lecalo vindicare sibi hanc potestatem, quandoquoniam confutato nos docet, hac temper gavifam fuisse possessione, cum in ipso utrōque Canonicas penas remiserit, quod fecit Sanctus Paulus cum incelto Corinthiaco. Etatichianorum Epistola in Chaledonensi Concilio relata nonae meminit, tempore Paschatis peccatoribus dimitti consuevit, quid sunt criminibus meriti fuerant? Nonne hoc inuenire vult Sanctus Cyprianus cum ait: pote Deum indulgentias concede, lenire iudicium suum, per clementiam suam dare veniam utrōque, quibus illi se non ultra subficerent possint, & satisfacionibus? Beneficiū, quod vobis offerit, nequam inferior est illo, quod illis conferret educens eos de tristibus locis: e contra maius est, id enim agit, ut condonet vobis crucias non ferendas pro modica quam petit a vobis: ut ponitiam vobis diutius profundenter faciat breviorem; & denique ut celerius adire possitis possidere gloriam, & beatam aterritatis. *Annot. Serm. in omniis argumentis.*
Ecclēsia ita clemens est, ut nobis aperiat thesauris Salvatoris, atque Sanctorum, ut debita nostra solvamus; certe credo Indulgencias tuimilis die vias, per quas nonmet expediamus. Ad id afferenda sunt omnes dispositions, quæ gatiori

precipiuntur: sed quousquisque id operatur? Opus est esse in gratia statu: quisnam certo seit, si esse? Optoret pecati venient obtinuisse; quisnam illam obtinuit? Optoret aliquem patrati sceleris dolorem conceperisse; & fortasse quisnam ad id animum advertit? Credentes ne, Auditores, ulla namdam mattatas fuisse placibaris flammis in finem usque seculorum torquendas? Deus, qui diuinaturnis! quot abutiri sunt dies, menses, anni, secula mundi id nesciunt. Apostoli hoc scripsit, & valuerunt. Sancti in Empyreo id dementes hoc Mysterium non asequebantur, & Jesu Christo reverentibus, annis tempus etiam parvum animi talus: Christiani caritatis exercitium

DE ECCLESIAE PRAXI
IN CULTU IMAGINUM SALVATORIS, ATQUE SANCTORUM.
MONITUM.

Posquam fufus locui sumus de Cultu, quem semper adhibuit, & adhiberi permisit Ecclesia Sanctis; instituti nostri ratio populata, ut verba facianus de honore quem prestatamus eorum Imaginibus, & illis Salvatoris nostri, Beatisimae Virginis, Angelorum, & eorum, quibus Ecclesia patitur a nobis eo modo coli, quem nobis prescribit.

Si Concionator hoc sibi sermonis argumentum proponit, mea quidem sententia opus est, ut se a Controversia Scriptore dissimilem probet, atque extra omnem dubitationis aleam supponat. 1. Primitiva Ecclesie consuetudinem, id est antiquitatem cultus, qui confanti, atque immemorabiliter innituntur traditioni. 2. OEcumenici Concilii decretum, quo adversus Iconoclastas sanctius fuit, hunc cultum licere ita, ut de fide sit Imagines coli posse. Christianus orator non debet prolixius de Cultus hujus natura verba facere, neque omnes eis conditiones expone: illi satius est docere, honorem, qui adhibetur imaginibus, referri ad personam, que honoratur, & causas, quas in hujusmodi cultus possumus sequi; quare Religiosus vocari possit, & quomodo possit adhiberi: sed pratermittenda non sunt utilitates, quae inde percipiuntur, perennem miracula, que Deus operatur, exemplum, & praxis prestantissimorum eorum, & sanctitatis fama prestantum. Hec omnia expo: posse nuperis hereticis, quibus nihil antiquius est, quam religiosissimos sensus, & sanctissimas Ecclesie consuetudines improbar.

DE PRAXI ECCLESIAE

In cultu Imaginum Salvatoris, atque Sanctorum.

Cum praecepit Deus populo suo: Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem, eis subdit statim, Non adorabis, neque colas ea. Non igitur qui existimat omnino placidi, fingendi, aut sculptundi artem hoc praecepto prohibet: Nam in Scripturis iussi: Dei sanctitate, & imagines officias legimus Cherubim, seraphim aci. Superstis igitur, ut imaginis ob eam rem vestitas intercesserunt, in quid similitudinis, quasi Dilecti, valde, deo vero Dei cultu derrebantur. Duplicit autem potissimum ratione, quod ab eo praeceptum nascitur. Dei Majestatem reverenter ladi perfidum est; altera, & idola & imagines tamquam Deus colantur, aut crederant inesse aliquis in his divinitates, vel virtus, proper quam sicut colende, vel quod ab eis aliquid perendetur, vel quod fiducia sit in imaginibus figura, veluti olim fideat a genibus, qui in idolis spem famulacionem, quod pessum facere libertate reprehenduntur: altera si quis conetur divinitatis formam altius anteficere, quae corporis oculi confici, vel coloribus, aut figuris exprimi posset. Quis enim Deum, us inquit Damascenus, qui sub aspectu non cadit, qui corporis extrema est, qui nullis terminis circumferri, nec nulla figura describi querit, possit exprimer? qui res in altera Nicana Synodo uehementer explicaverat. Praeclarus igitur Apostolus omnes misericordibiles gloriam in similitudinem voluerunt, quadrupedum, ac serpentem dixit. Hac enim omnia tamquam Deum venerabantur cum illi harum rerum imagines poterent. Quocirca Israele, qui ante vniuersitatem clamabant: bi sunt Dei sui Israel, qui se redirebant de terra Egypti; idololatrias sunt appellati, quia murcerunt gloriam suam in similitudinem vistit comedentes fenum. Ex Catechismo Concili Tridentini.

Cum igitur Dominus Deos alienos coli prohibuerit, ne penitus idololatriam solleter, imaginem Divinitatis ex ore duci, et ab anima quavis materia fieri prohibuit: quod Ieremia declarans inquit: Cui similem fecisti Domum, aut quam imaginem posueris ei? Atque in hoc precepto habeat sententiam continetur, prater Sandrom Patrum scriptis, qui eam, quemadmodum in septimo Synodo expeditum est, sic interpretantur, illa etiam Deuteronomio verba fatis declarante, ubi populus avertitur ad Idololatriam cum velles, aiebat: Non vides aliquam similitudinem in te, qua locutus es vobis Dominus in Ereb de medio ignis. Quod sapientissimus Legislator ideo dixit, ne quo erato dubius divinatibus imaginem fingerent, Deoque debitum honorem rei creare tribuerent. Ex Catechismo Concilii Tridentini.

Nemo tamquam propera contra religionem, Deique legem quidquam
committit puer, cum Sanctissimi Trinitatis aliqua persona quibusdam
figulis exprimitur, quem tam eo veteri, quam in novo testa-
mento apparetur; nemo enim tam rudi est, ut illa imagine di-
vinitatis credit exprimit; sed illis declarat deccas Pastor propri-
tates aliquas, aut actiones, que Deo retribuuntur; veluti proprie-
tates corporales, et alijs.

Danie pingitur auctorius dierum in throno sedet, ante quem libri aperti sunt, De eternitas, & infinita sapientia significavit, quae omnes hominum cogitationes, & actiones, ut de iis iudicatum erat inservire. Ex Concili Tridentini Catechismo.

Angeli etiam sunt humana species, cum ales effingantur: ut intelligent fideles, quam presenti sunt in humano genere, &

QuareAngelii sibi humana forma exhibentur.

mentem eis indicendi bellum Ecclesiz, impugnando doctrinam adeo folide probatam, & constitutam. *Reens Autor.*

Nihil insufum, intentatumque reliquit Imperator, minas, pollia verba, blandas promissiones, terroreque; ut Christianos in suam sententiam aliceret, atque pertraheret; ut ideo omnes perfugerentur Cultum Imaginum; quem idoliatriam vocabat: sed quia injuriosus voluntatis Casaris munus gereret, cuius violentum ingenium jam in cruentos crudelitatis effusus exaruit, doctores nonnulli provinciam sibi populoferoperunt illum converstari, & incendi in illius animalium horrorem facinoris, quod nulla ratione poterat sustentari. Cum autem essent doctissimi, & in Ecclesiæ doctrina consensufulissimi, offendenter ei, maximum interesse dicerimus Idola, quæ Ethnici adorant, & imagines, quas Christiani venerantur. Idolum esse simulacrum, quod Deus esse creditur, vel quod fallacem representat divinitatem; cui honores divinae adhibentur: imaginem vero sanctam veram esse representationem ejus, qui profecto est honore dignissimus, videlicet Iesu Christi Domini nostri, Beati Virgini, & Sanctis suis, legitime adorari posse, & in seipso, & in Sanctis suis quorum coluntur imagines; quia haec representant eos, quos in gloria sua coronavit. *Historia Ieronimiana. Tom. I.*

Videamus in secunda Nicena Synodo validissimis rationibus confutari falsas omnes rationes, quibus Concilium sub Constantino Copronimo habitum, quod sibi vindicat nomen septimi Synodi OEcumenice, impugnat imagines, & honores, qui illis adhibentur. Haec prator propter illa sunt, quibus Protestantes deinceps usi sunt contra Ecclesiam, quae omnes fere fallaci innaturunt imaginatio*n*i, quae in eo posita est, quod idolum, & imago idem est, & honore, qui eidem adhibetur, euende est, qui uni Deo et adhibendus. Hoc assertum Concilium semper hoc praluppenit, quia aliquid afferat ad illud probandum. Sed nihil afferre poterat, nil enim fallacius est: & in hoc illud initianus Protestantes, qui doctrinam suam de imaginibus immiciti ex tollunt laudibus, quia sibi caueant, secundum principia sua, illam sibi damnandam esse, quia ipsa quoque ab illa damnantur dicente anathemate in eos omnes, qui rejiciunt inter-

Calus, qui præbendus est imaginibus, nulla re melius probatur, quam illius mulieris exemplo, quam Jesus Christus a Sanguinis fluxu liberavit. Mulier hæc præbete volens Iesum Christum fæcunditatem argumenta, iustit eidem poni cœlestem, dicitur etiam in libro de Genesi, quod pateretur cœlestem Virginis, & Sanctorum; sed cupiditas non discernit, & non patitur, ut consilium adhibeatur, utrum in nostram cadat perniciem id, quod in aliena molimur. Historia Iconophilarum. Tom. I.

Mirum est primos illos Economitos, qui imaginæ ferre non poterant; Crucem coluisse, cui illa in occasione tantum honore pœnitenientia, ut voluerint, iusseruntur fieri per facrum hoc lignum conjunctum cum Sancta Eucharistia; non videtur ipsa crucis imago esse adoranda, sed ratione quæ cunctibus adorare Crucem auream, vel argenteam propter Iesum Christum utilius probare etiam honorem adhibendam. Quod enim in crucibus, que immediate illam representant; quod certissime Crux minime facit. Sed illa veritas sibi et uniformis. Error, & mendacium sunt nimis infirmæ, ut se si fidei constante, & ad normam exacta, sustineant. *Historia Ecclesiastica. Tom. I.*

Sanctus Stephanus Junior postquam diu lausisset in deserto Constantinopolim judicem Imperatorem Leonem Copronymi accersitus, coram illo, totaque aula inspectante memorabile laetum edidit, ut palam Economitos impetratis argueret; videns enim Imperatorem, qui Theologum agere volebat, non aspergi vim reponendum suarum fallacibus argumentatis, que ille asserbat, Sanctus Eremita edidit et unica sua argenteum monestram, quam ab amio misericordiam accepérat. Mox illam ostentans cotui universo, imaginem Cæsarum exculpan-

Primus Ecclesie seculis, quibus in Imperio regnabat Iodolatria, uts fauorum Imaginam, statuaram vero potissimum erat infrequior, non cui praeberet locus credendi, Christiani non desse Idola sua, surrogata in eorum locum, que ab Euthenio colebantur. Sed cum Ecclesia de Euthenica Religione triumphum retulit Constantino Magno imperante, ac tunnunc libertatem nullumque amplius tacendam nacta est; tunc sicut Christiani edificaret templa, quod antea non nulli facere noluerunt; incepérunt etiam palam in templis exponere, & domi sua sacras retinere Imagines, de quibus Sancti Patres loquuntur paulim cum laude, & quas summo cum honore venerari suerint, & per quas placuit Deo eximia operari miracula. *Historia Iconoclastarum. Tom. I.*

Mirum est cultura Imaginum Domini nostri, atque Sanctorum esse adhuc causam Schismatis Protestantium, ac sequentur, qui per hanc imaginem reprobantur; Sed zelus illum longius paulo propulit &c. *Historia Iconoclastarum. Tom. 1.*

cionis eorum ab Ecclesia Catholica post decisiones tot Ciliciorum generalium, & provincialium, constantem traditionem, auctoritatem Sanctorum, & Sapientissimorum Doctorum, qui scilicet omnibus flowerunt, ac tandem post explicationem, & elucidationem, quam Theologi praeberunt dubitationibus, scilicet criminacionibus, quas haec in re excepit, adhibeunt imaginibus, teste Sancto Gregorio Magno, propositi suam ad Secundum Epistolam, in qua mittent ad hanc Anachoretam imagines Iuli Christi, Deipara, & Apotoli Pauli SS. Petri, & Pauli dicit illi ne se profernat hunc Salvatoris imaginis velut alicui divinitati, sed per actionem

cogitavit hæresis, ut rebellioni sua fucum alliniret. Dico tunc; fatis enim, ut plurimum, periti sunt Historici Ecclesiastici, ut ignorare minime possint, unde error suis ortus fuerit; videlicet ab Imperatore quadam, qui factus fuit Hæresiarcha, qui cum primus in extremo incidisset, suam adhibuit auctoritatem, vires, potentiam, ut illum in Christianam religionem inverheret. Verum si ipsi Protestantes adeo malz sunt fidei, ut fallant haec in se simplices animas, & illis persuadeant, cultum, & honorem, qui adhibuerit imaginem adorandum esse illum, quem illa nobis representat, vel naestem, vel morientes pro nobis, vel fedem in folio suo: denique cultus hic Sanctorum imaginum hoc modo intellectus ratione prototyporum suorum, & personorum, qui representantur, adeo solide probatus fuit magis teplum copia, qui expositi fuerunt ab eruditissimis Episcopis Gallie, ut anathemate perculum inferi Concilium ab Constantiopolitanum, & quicunque negarent debitam Sanctis imaginibus venerationem. *Historia Iconoclastarum.* Tom. I.
— — — — —